Средно училище „Христо Ботев” – гр. Оряхово
обл. Враца, ул. ”Коста Лулчев” № 23, тел. 09171 / 23-53, 22- 13

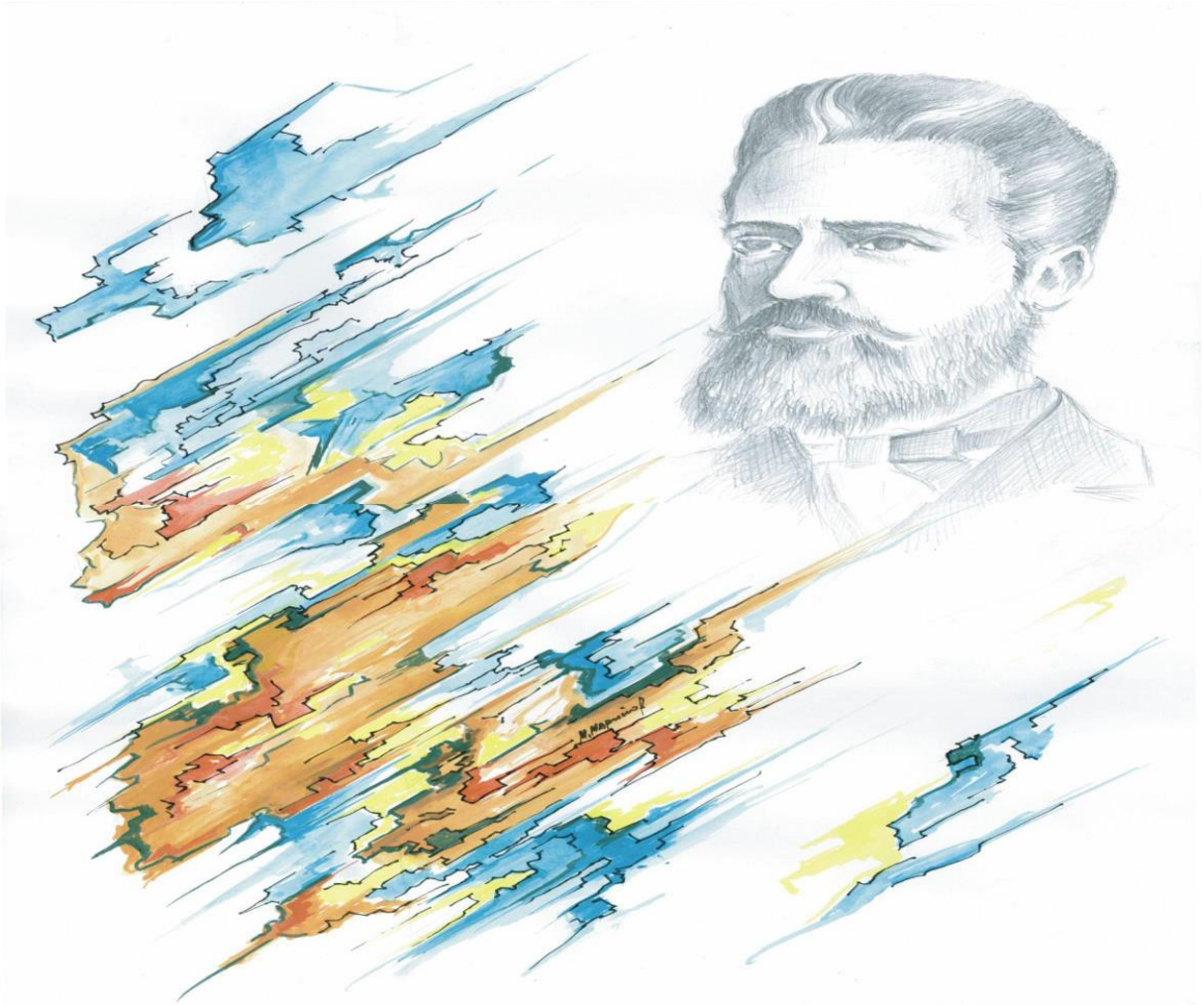
УТВЪРЖДАВАМ:

X

Силвия Михайлова
директор
Подписано от: Silviya Tsvetkova Mihaylova

СТРАТЕГИЯ

за развитие на
Средно училище „Христо Ботев”, гр. Оряхово
за периода 2024 - 2028 година

Актуализираната Стратегия е одобрена с протокол №6 от 04.09.2026 г. на Обществения съвет, приета на заседание на Педагогически съвет с Протокол №1 от 25.09.2026 г. и утвърдена със заповед №59 от 28.09.2026 г.

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ” ОРЯХОВО
обл. Враца, ул. ”Коста Лулчев” № 23, тел. 09171 / 23-53, 22- 13

СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“

2024 - 2028г.

Стратегията за развитие на училището за периода 2024/2028 година е одобрена от Обществения съвет с Протокол №6 / 04.09.2026 г., приета с Протокол №1 / 25.09.2026 г. от заседание на Педагогическия съвет, утвърдена със Заповед №59 / 28.09.2026 г. на директора на училището.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата стратегия за развитие на Средно училище „Христо Ботев“ гр. Оряхово за периода 2024 – 2028 година очертава в дългосрочен план пътя и насоките за развитие, основните тенденции, цели, задачи и приоритети в дейността на училищната институция, както и ресурсите, с които училището ще постигне нейното изпълнение. С реализирането на стратегията ще се отговори на очакванията на участниците в образователния процес, а именно:

1. **Учениците** очакват създаване на оптимални условия за обучение, възпитание и социализация на всеки ученик съобразно индивидуалните му способности и потребности чрез изграждане на образователно пространство, в което всеки ученик да намери себе си, да почувства и съпреживее ситуация на успех в процеса на своето обучение; формиране у учениците на нагласа за непрекъснато образование, саморазвитие и самореализация;
2. **Родителите** очакват съвременна организация на образователния процес и постигане на по-високо качество и по-високи резултати от училищното образование;
3. **Обществото и пазара на труда** очакват изграждане у учениците на социално-значими жизнени ценности, професионално-личностни компетенции, които да отговарят на потребностите на обществото;
4. **Педагогическите специалисти** – развиват умения да организират, координират и контролират дейностите по време на преподаването, да прилагат конструктивни подходи на сътрудничество, да осъществяват методическа и организационна подкрепа, да идентифицират собствените потребности от продължаваща квалификация и др.
5. **Характеристика на училището**

Средно училище „Христо Ботев” е със статут на общинско средищно училище, финансирано чрез бюджета на община Оряхово. Броят на учениците в дневна форма за предходната учебна година е 297, разпределени в 17 паралелки. В училището е създадена

добра система на организация на всички видове дейности, съгласуваност и отчетност на резултатите. Правилното и навременно планиране на образователните дейности и професионалното им осъществяване допринасят за подобряване качеството на обучение в училище.

Общият среден успех на училището за учебната 2025/2026 година е Добър 4,32.

Педагогическите специалисти и учениците се включват редовно в образователни, културни, спортни и граждански инициативи, организирани на училищно, общинско, областно и национално ниво. Осъществяват се дейности, свързани както с образователната дейност, така и с различни дейности от занимания по интереси.

Приоритет в дейността на училището е повишаване качественото на образование по всички учебни предмети и постигане на добри резултати на НВО в VII, X клас и ДЗИ, които да са съизмерими с резултатите на местно, областно и национално ниво. За учебната 2024- 2025 година тези резултати са:

Резултати от НВО в 7 клас

Учебен предмет	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Разлика между училищен и областен резултат	Национален среден резултат	Разлика между училищен и национален резултат
БЕЛ	40,86	49,47	-8,61	55,28	-14,42
Математика	15,25	26,59	-11,34	38,46	-23,21

Анализ на резултатите на учениците от НВО по български език и литература - 7 клас

Анализът на резултатите от националното външно оценяване по български език и литература показва необходимост от целенасочено и устойчиво повишаване на образователните резултати на учениците от училището. Средният училищен резултат е по-нисък както от средния резултат за областта, така и от националния резултат. Разликата от **8,61 точки спрямо областното равнище** и **14,42 точки спрямо националното равнище** очертава значителен дефицит в постиженията на учениците и показва необходимост от системна работа за повишаване качеството на подготовката.

Получените резултати следва да се разглеждат не само като количествен показател, а като индикатор за степента, в която учениците са овладели ключови знания, умения и компетентности по български език и литература. По-ниските резултати спрямо областното и националното равнище предполагат наличие на затруднения при прилагането на знанията в различни учебни ситуации, при четене с разбиране и извличане на информация, анализ и интерпретация на текст, прилагане на езикови правила, аргументиране и създаване на самостоятелен писмен текст.

Наблюдаваното минимално повишение на резултата през последната година е положителен сигнал, който показва известна устойчивост и възможност за постепенно подобряване на постиженията. Въпреки това динамиката на резултатите не е достатъчна за преодоляване на съществуващата разлика спрямо областното и националното равнище. Това определя необходимостта от преминаване от преобладаващо компенсиращи действия към **системна превенция на учебните затруднения и ранно идентифициране на дефицитите**.

Тенденции в развитието на резултатите през последните 3 години:

Положителна тенденция се отчита при максималния постигнат резултат, който

нараства от 74,50 точки през 2023/2024 година до 81,50 точки през 2024/2025 година и достига 83 точки през 2025/2026 година. Това свидетелства за наличието на ученици с много добра подготовка и потенциал за високи индивидуални постижения.
Минималният резултат се запазва практически без съществена промяна.
Пропуските са видими и е ясно, че усилията трябва да са насочени към доближаване успеха на учениците от нашето училище до резултатите на връстниците им в региона и в страната.

Обща преценка на постигнатите резултати – отлични, много добри, добри, задоволителни, незадоволителни:

Представянето е по-скоро задоволително, с положителна тенденция на възстановяване след много слабата 2023/2024 година. Необходима е системна работа за устойчиво подобрение, както и адекватни усилия, положени от всеки ученик.

Анализ на резултатите на учениците от НВО по математика - 7 клас

Сравнителният анализ показва, че резултатите на учениците от нашето училище от НВО по математика са значително по-ниски, както от тези за региона, така и от тези за страната, което можем да приемем като изключително тревожен показател. Средният резултат на училището е 15,25 точки, което е с 11,34 точки по-ниско от средния резултат на региона (26,59) и с 23,21 точки по-ниско от средния резултат за страната (38,46). Това показва необходимост от предприемане на целенасочени мерки за повишаване качеството на подготовката по математика.

- Сравнението с предходните две учебни години показва отрицателна тенденция. Средният резултат е намалял от 21,00 точки през 2024/2025 г. на 15,25 точки през 2025/2026 г. Наред с това се наблюдава понижение и на максималния резултат, както и увеличаване на броя на неявилите се ученици;
- Общата оценка на постигнатите резултати е незадоволителна.

Постигнатите резултати са не особено задоволителни, но трябва да отбележим, че те са напълно адекватни на липсата на сериозни усилия от страна на учениците. Явно е, че има все още много какво да се желае. Целта на училищното ръководство и педагогическия екип е резултатите непрекъснато/макар и с малко/ да се повишават и всяка учебна година постиженията да са стъпка напред в следването на тази тенденция.

Резултати от НВО в 10 клас

Учебен предмет	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Разлика между училищен и областен резултат	Национален среден резултат	Разлика между училищен и национален резултат
БЕЛ	35,58	45,49	-6,49	41,98	-9,91
Математика с интегриране на други учебни предмети	17,23	30,34	-8,21	25,44	-13,11

Анализ и изводи от получените резултати на учениците от НВО- 10 клас

Училищният среден резултат от НВО по БЕЛ е по-нисък както от този за областта /- 6,49 т./, така и от този на национално ниво /- 9,91 т./. При математиката също са налице

отрицателни резултати на областно с /- 8,21/ и на национално с /- 13,11/.

Средният резултат на ниво училище е с /- 15,56/ точки по-нисък спрямо 2025 г. Това от една страна се дължи на съществената промяна във формата на изпита, като двете години, 2024/2025 г. и 2025/2026 г. не могат да бъдат пряко сравнявани. Анализът показва, че учениците се справят успешно със задачи, изискващи прилагане на усвоени алгоритми и стандартни математически процедури, но изпитват затруднения при задачи, които предполагат логическо разсъждение, анализ на условието, избор на математически модел и комбиниране на знания от различни области. Най-сериозни затруднения се наблюдават при задачите по комбинаторика и теория на вероятностите.

Друга причина за ниския резултат е, че голяма част от учениците нямат мотивация и не приемат съответното външно оценяване като изпит със сериозни последици от него.

Те нямат високи амбиции и се задоволяват с какъвто и да е резултат. Знаят, че каквото и да направят на изпита, продължават да се обучават в училище. Голяма част от учениците играят на тото при въпросите с избираем отговор, казано на популярен език, а въпросите с кратък свободен и разширен свободен отговор направо ги пропускат/по собствените им думи дори не си правят труда да прочетат условието/. За задачите от другите предмети включени в изпитния вариант, обикновено казват, че не са имали време да се подготвят за тях. Друга причина е и липсата на сериозна и постоянна родителска помощ както по отношение на мотивацията на децата, така и по отношение на самоподготовката вкъщи.

Резултатите от НВО показват необходимост от продължаване на работата за повишаване качеството на обучението, с акцент върху развитието на функционалната грамотност по български език и литература и математическата компетентност. Необходимо е да се разширят дейностите за индивидуална подкрепа на учениците с обучителни затруднения, да се повиши мотивацията им за учене и да се увеличи делът на практическите задачи и подготовката чрез формата на националното външно оценяване.

Резултати от ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

Учебен предмет	Брой явили се	Училищен среден резултат	Областен среден резултат	Разлика между училищен и областен резултат	Национален среден резултат	Разлика между училищен и национален резултат
БЕЛ	20	56,03	55,85	+0,18	60	- 3,97
ЗДИППК	20	4,74	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо

Сравнение с резултатите на национално и на областно равнище:

През настоящата учебна година се наблюдава повишаване на резултатите както на национално ниво, така и на ниво училище. Средният резултат за страната нараства с 2,46 точки – от 57,54 точки през предходната година на 60 точки през настоящата. Това е показател за общо подобряване на учебните постижения на учениците в страната.

Средният резултат на училището също отчита значителен напредък – от 47,08 точки през миналата година до 56,03 точки през настоящата, което представлява увеличение с 8,95 точки. Темпът на нарастване на училищния резултат е значително по-висок от този на национално ниво.

Особено съществен показател е намаляването на разликата между средния резултат

на училището и средния резултат за страната. Ако през предходната година тази разлика е била 10,46 точки, то през настоящата тя е сведена до 3,97 точки. Това означава, че училището значително е намалило изоставането си спрямо националните показатели.

Изводи:

- Училището отчита значително по-висок темп на нарастване на резултатите в сравнение с националния.
- Намаляването на разликата с националния резултат от **10,46 точки** на **3,97 точки** показва съществено доближаване до средните постижения за страната.
- Данните свидетелстват за повишаване качеството на подготовката на учениците и за ефективност на предприетите педагогически мерки.
- Въпреки, че училищният резултат все още е под средния за страната, положителната тенденция е ясно изразена и създава предпоставки за достигане на националното равнище през следващите години.

За учебна 2025/2026 година всички зрелостници работиха върху изпитна тема за полагане ЗДИППК. По професия: „Икономист-информатик“, специалност: „Икономическа информатика“, трета степен професионална квалификация са показали много добри резултати /Мн.добър 5,05/ и по професия: „Машинен техник“, специалност: „Машини и системи с ЦПУ“, трета степен професионална квалификация - /Добър 4,16/. В сравнение с предходната година тазгодишният резултат от този изпит по специалност: „Икономическа информатика“, професия: „Икономист – информатик“ е малко по-нисък в сравнение с 2024/2025 г. По специалност „ Машини и системи с ЦПУ“ не са обучавани ученици през предходната година. Успехът от ЗДИППК по професия „Икономист -информатик“ за тази учебна година е по-нисък с 0,4 стотни спрямо миналогодишния.

Въпреки отчетения спад спрямо 2025 г., училището продължава да постига резултати над средните за областта и страната. Като цяло представянето на училището на държавния изпит през 2026 г. може да се оцени като добро и над средното за областно и национално ниво**.** Няма зрелостници със получени слаби оценки.

Данните от предходни години трудно биха могли да бъдат сравнени поради различните професионални направления на обучение във випуска и възможностите на учениците. Спецификата на този изпит не позволява данните от него трудно да се сравняват с постигнатото на национално ниво като среден успех, тъй като става въпрос за различни учебни дисциплини. Като цяло се налага изводът, че по-голямата част зрелостниците от училището са показали резултати, които отговарят на индивидуалните им възможности.

Положително влияние оказаха:

добрата професионална подготовка на учениците по специалност „Икономическа информатика“ и активното им участие в учебния процес;

целенасочената работа на преподавателите по професионална подготовка за усвояване на учебното съдържание и подготовката за държавния изпит;

провеждането на консултации, решаването на примерни изпитни теми и системната подготовка през учебната година;

добрата организация на учебния процес и ефективното взаимодействие между учители, ученици и ръководството на училището;

използването на съвременни информационни технологии и практически задачи, които подпомогнаха усвояването на професионалните компетентности.

Негативно влияние оказаха:

различната степен на мотивация и ангажираност на част от учениците;

пропуски в усвояването на учебното съдържание и недостатъчна самостоятелна подготовка при отделни ученици;

неравномерното ниво на входната подготовка в различните специалности;

по-слабата ангажираност на част от учениците в подготовката за изпитната тема, което се отрази върху резултатите.

Анализ на други аспекти от функционирането на училището:

И през следващата учебна година ще продължи работата за преодоляване на допуснатите дефицити в обучението на учениците и търсенето на различни форми на организация с цел училището да стане по-привлекателно, а знанията и компетентностите да се усвояват с интерес и желание. Наложително е да продължи добрата практика в училището часовете от учебния план, определени за разширена подготовка, приоритетно да бъдат определени за учебните предмети, по които учениците се явяват на ДЗИ – БЕЛ и ЗДИППК. Да продължи практиката за осигуряване на допълнителни часове с пряка насоченост към подготовката за изпита. Да се засили работата с родителите с цел повишаване тяхната заинтересованост и ангажираност с проблемите на децата им и оказване ефективен контрол на тяхната учебна дейност. Да се създадат възможности за организиране на извънкласни форми на обучение.

Удовлетворяващо е представянето на учениците на състезания и конкурси на различни нива, както и включването им в различните дейности по интереси, с които се цели учениците да получат възможност за лична и творческа изява, да се впишат в училищната среда.

Екипната работа в училище, партньорството с родители и заинтересовани страни и институции, както и позитивната работна среда, са също фактори, които определят положителната характеристика на училището и добрия му имидж.

Горепосочените положителни резултати предопределят целите и посоките на развитие за периода 2024/2028 година, като се отчетат и състоянието на училището и на външната среда.

II. АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ НА ВЪТРЕШНАТА И НА ВЪНШНАТА

1. Анализ и оценка на вътрешната среда (SWOT анализ)

Целта на SWOT- анализа е да се определи състоянието на училището като система.

СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
1	*2*
ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС 1. Лек ръст в резултатите на ДЗИ спрямо предходните учебни години. 2. Съотносимост на тези резултати към регионалните и националните такива. 3. Висок процент на прием във ВУЗ. 4. Професионално обучение в гимназиален етап, насочено към усвояване на ключови компетентности.	1. Анализ на демографската перспектива на общината и региона във връзка с успешното реализиране на приема при условията на ЗПУО. 2. Разширяване на приема след завършено основно образование съгласно ЗПУО – търсене на възможности за осъществяване и на професионална подготовка. 3. Оптимизиране на училищните учебни планове в прогимназиален и гимназиален етап –

5. Утвърден лидер в обучението на ученици със специални образователни потребности.
6. Създадени условия за целодневна организация на учебния ден.
7. Едносменно обучение.
8. Осигурен безплатен транспорт на пътуващите ученици.

УЧЕНИЦИ

1. Привличане на учениците като партньори в образователния процес и при разработване и реализиране на проекти.
2. Функциониращи форми на ученическо самоуправление (ученически съвети на класа и Училищен ученически съвет).
3. Няма ученици невладеещи български език.
4. Доказана етническа търпимост и толерантност.
5. Завършващите 7 клас ученици продължават в по - горна степен на 100%.

ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

1. Училището е осигурено с квалифицирани учителски кадри в т.ч. директор, заместник-директор по учебната дейност и педагогически съветник, с необходимия образователен ценз и добър педагогически опит.
2. Близо 50 % от учителите имат защитена ПКС (I – V).
3. Създадени са условия за повишаване на квалификацията на учителите, както и за обмен на успешни педагогически практики и участие на учители във форуми, свързани с проблемите на образованието.
4. Формирани са МО по предметни области, които обменят опит, идеи и обсъждат трудностите, които срещат учениците при усвояване на учебното съдържание.
5. Екипност и диалогичност в работата. Добро институционално взаимодействие.
6. Педагогическия колектив работи за обезпечаване на развитието на своите ученици, като се стреми да създава позитивен психоклимат в училище**.**
7. Тенденция към повишаване интереса за допълнителни квалификации.

УПРАВЛЕНИЕ

разширяване кръга на избираемите и факултативните предмети.
4. Повишаване на професионалната подготовка на учителите за промяна на стила и методите на работа и ориентиране на обучението към потребностите на отделния ученик.
5. Непрекъснат мониторинг на дейностите в образователния процес и своевременно предприемане на действия за неговото подобряване.
6. Използване на портфолиото на педагогическите специалисти като инструмент за професионално развитие и оценка.
7. Повишаване на квалификацията, обмяна на добри педагогически практики и внедряване на иновации на базата на ИКТ.
8. Ефективност на работата на МО за повишаване подготовката на учителите и споделяне на добри практики.
9. Преодоляване на рутината и формалното изпълнение на служебните задължения.
10. Разширяване възможностите за вътрешноинституционална и извънучилищна квалификационна дейност.
11. Оптимизиране на екипната работа в различни направления.
12. Подкрепа на личностното развитие на учениците, превенция на обучителните трудности и ранно оценяване на риска – ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от училище.
13. Превенция на агресията и противообществените прояви.
14. Осигуряване на възможности за развитие и изява на талантливи ученици.
15. Превръщане на училището в център за предоставяне на образователни услуги – кариерно ориентиране, извънкласни дейности, занимания със спорт и др.
16. Използване на съвременни образователни технологии за мотивиране на учениците и прилагане на усвоените знания в практиката.
17. Активно включване на учители и ученици в разработване на проекти по Национални програми и програми на ЕС.
18. Гъвкаво използване на системата за оценяване на постигнатите резултати от труда на педагогическите специалисти и за определяне на ДТВ на педагогическите специалисти и

1. Управлението на училището е съобразено с резултатите от образователната дейност, социално-икономическото развитие на региона и установените дългогодишни традиции.
2. Работещи и ефективни вътрешноучилищни разпоредби, които се актуализират своевременно.
3. Подкрепата на начинаещи учители е приоритет за училищното ръководство.
4. Съществуват установени училищни ритуали, свързани с отбелязване на национални, общински и училищни събития- знаме и химн.
5. Добри спортни постижения на училищните отбори по волейбол от всички възрастови групи и индивидуални постижения на ученици в спортовете бадминтон и борба.
6. Сформирани са две групи за ЦОУД /V-VII клас/с осигурен кейтъринг за изхранване на учениците.
7. Въведени учителски и ученически празнични униформи.
8. Добра информираност за дейността на училището чрез поддържане на електронен дневник, актуален официален сайт, местна печатна медия и социалните мрежи.
9. Добра координация и обмен на информация между класни ръководители, педагогически съветник и ръководството на училището при работа с учениците с проблемно поведение и в риск от отпадане.
10. Осигурени здравословни и безопасни условия за опазване на живота и здравето на участниците в образователния процес.
11. Участие в програми и проекти за модернизация на материалната база - изграждане на спортна площадка, STEM център, техническо оборудване, интернет свързаност и др.

ПАРТНЬОРСТВА И ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

1. Съвместна работа с местни структури: РУО - Враца, РЦППППМН, Община Оряхово, МКБППМН, Районно управление - Оряхово и инспектор от ДПС, Дирекция „Социално подпомагане“ – Отдел „Закрила на детето“, ЦОП-непедагогическия персонал.
19. Целенасочени дейности за поддържане и издигане авторитета на училището.
20. Стимулиране на дарителската дейност.
21. Усвояване на средства по проекти.
22. Разширяване на партньорствата с институции и НПО.
23. Сътрудничеството с родителите: структуриране и дейност на обществения съвет и училищно настоятелство, реализиране на инициативи и съвместни дейности.
24. Осъвременяване на МТБ и продължаване внедряването на иновации на базата на ИКТ.

Оряхово, ДБТ, местни културни институции, медии, неправителствени организации и др. **ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ** 1. Добро управление на финансовите средства в условията на делегирани бюджети. 2. Обективност, публичност и достъпност при разработване и управление на бюджета. 3. Добра връзка между управленските функции: планиране, организиране, координиране и контрол. 4. Коректно и редовно обезпечаване на средствата за заплати и възнаграждения, осигурителни вноски, ДТВ, средства за облекло. 5. Съгласува разпределението на бюджета по дейности, размера на капиталовите разходи, както и отчета за изпълнението му с Обществения съвет. 6. **МАТЕРИАЛНИ РЕСУРСИ** 1. Извършен цялостен ремонт по проект на община Оряхово за модернизация на училището по Механизъм за възстановяване и устойчивост BG-RRP-1.007 Модернизация на образователна среда". 2. Изграден STEM център – обзаведени и оборудвани четири кабинета по информатика, биология, физика и химия по Механизъм за възстановяване и устойчивост, процедура "Изграждане на Училищна STEM среда" Училището разполага с относително добра материална база – компютърни кабинети, актова зала, два физкултурни салона, спортна площадка, достъп до Интернет, Wi-Fi мрежа, видеонаблюдение, контрол на достъп, лекарски кабинет. 3. Учебно-технически средства – преносими компютри, мултимедии, компютърни терминални решения, техника за размножаване, интерактивни бели дъски, наличие на информационни програмни продукти. 4. Обновяване и подобряване на МТБ според възможностите на бюджета.	
СЛАБИ СТРАНИ	**РИСКОВЕ/ЗАПЛАХИ**

1	*2*
1. Тенденция към намаляване броя на учениците поради демографската характеристика на региона. 2. Увеличаващ се брой на маломерните паралелки. 3. Увеличаващ се брой на отпаднали ученици през последните три години след навършване на 16 год. 4. Голям брой извинени отсъствия, както и отсъствия по неуважителни причини на ученици в гимназиален етап. 5. Недостатъчна активност на учителите за използване и създаване на електронни учебни ресурси. 6. Липса на главен учител, подпомагащ дейността на ръководството на училището и педагогическата колегия. 7. Непълна диференциация на заплащането на труда на учителите. 8. Ниска мотивация за учене у учениците. 9. Недостатъчно използване на възможностите за привличане на родителите**.** 10. Увеличаващ се процент на незаинтересовани и неактивни родители.	1. Демографски проблеми в региона, обезлюдяване, ръст на миграцията, ниска раждаемост, наличие на безработица и икономическа несигурност и в резултат намаляване броя на учениците, което се отразява на приема в училището. 2. Риск от засилване на отрицателните влияния на обкръжаващата среда върху учениците – агресия, зависимости и др. 3. Тенденция към увеличаване броя на учениците с асоциално поведение. 4. Негативно отношение към училището и липса на мотивация за учене неминуемо водят до по-ниски резултати от учебната дейност. 5. Недостатъчен авторитет на българския учител и феминизация на учителската професия. 6. Ниска заинтересованост на голяма част от родителите към случващото се в училище.

Изводи:
Анализът показва, че релацията „силни страни – възможности“ извежда по-голяма тежест на силните страни, което определя стратегия за развитие, насочена към развитие на постигнатите позиции и разкриване на нови перспективи.

2. Анализ на външната среда (PEST анализ)

Външните фактори имат негативно въздействие върху развитието на образователната система. Въздействието на средата оказва силно влияние върху личността на учениците, мотивацията им за учене, а също така и върху поведението им.

Анализ на тенденциите на външната среда

Среда	**Тенденции**	**Последствия**
1	*2*	*3*
Политическа	ЗПУО – превръщане на образованието в реален национален приоритет.	Качествена промяна във философията на образователната система: нова образователна структура, организация на обучение, гъвкавост и свобода на учебните планове и програми, ново отношение към ученика и учителя и неговата квалификация и кариерно израстване, оптимизирана система на оценяване, форми за цялостна и индивидуализирана подкрепа на учениците, автономия на институцията и др.
Икономическа	Нестабилна икономика.	Свиване на разходната част от бюджета на училището.

	Социални неравенства – ниски доходи на семействата, безработни родители. Съществен ръст на заплатите на педагогическите специали ти през последните години	Много семейства заминават да работят в чужбина и оставят децата си на грижите на роднини и близки. Недостатъчна материална осигуреност на ученика в семейството. Повишаване мотивацията на учителите за съзнателно и отговорно отношение към професионалните им задължения.
Социални	Влошаване на демографските показатели-намаляване на населението, ниска раждаемост. Увеличаване на малцинствената общност в Оряхово. За родителите образованието на децата им не е водеща ценност. Стремеж за подобряване влиянието на средата върху възпитанието на учениците и мотивите за учене.	Намаляване броя на учениците. Нарастване на социалните различия между учениците. Подобрени показатели на възпитателната дейност в училище чрез включване на образователни медиатори. Ниска мотивация за учене. Негативно отношение към училището. Недостиг на учителски кадри.
Технологична	Подобряване на технологичното обезпечаване на образованието: ИКТ, интернет, електронни ресурси. Промяна във визията и съдържанието на педагогическите технологии. Промяна на нагласи и стереотипи в съответствие с изискванията и потребностите на обществото.	Добра материална база, съдържаща условия за повишаване на качеството ефективността на образователния процес. Запазване приема в професионални паралелки в областта на информатиката и социалните специалности.
Нормативна	ЗПУО и държавни образователни стандарти	Осигуряване на прозрачност и предвидимост на политиките, които се предприемат в системата на предучилищното и училищното образование.

		Постигане на разумен баланс между нормативност (рамка) и овластяване и свобода на отделните участници в процеса на училищното образование – учителите, родителите, учениците.

Изводи:

Въздействието, което оказва външната среда върху българското училище, е противоречиво. Изразени негативни фактори са икономическата и социалната среда, които имат определящо значение за образователната система. Прогнозите за тяхното развитие и влияние са в зависимост от външни и вътрешно-политически фактори. При тази неопределеност е трудно да се предвиди тенденцията в развитието им. Може обаче да приемем на базата на сегашното им състояние, че се търсят възможности за подобряване влияние върху образователната система.

III. МИСИЯ и ВИЗИЯ

1. **Мисията** на Средно училище „Христо Ботев“ – Оряхово е да подкрепя учениците в процеса на овладяването на ключовите компетентности, развитието и усъвършенстването им в безопасна и здравословна училищна среда, с квалифицирани педагогически специалисти и в партньорство с родителите. Усилията ни са насочени към придобиване от учениците не само на базисно образование, но и на актуални знания, умения и компетентности, които са им необходими, за да се реализират успешно в обществото и на пазара на труда, в бързо променящия се свят, с проява на уважение към гражданските права на другите и отговорно собствено поведение.
2. **Визия:** Средно училище „Христо Ботев- Оряхово ще продължи да се утвърждава и развива като училище, предоставящо качествено образование, в което се прилагат иновативни педагогически техники, което ангажира, мотивира и подкрепя учениците за тяхното интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите им.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ И ЦЕННОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА УЧИЛИЩЕТО

1. ПРИНЦИПИ:

Основните принципи при разработването на стратегията са:

- **Ориентираност към личността:** Зачитане правата на детето, закрила и развитие на потенциала на всеки ученик;
- **Равен достъп:** Всеки ученик има право на качествено образование, отговарящо на нуждите и способностите му;
- **Сътрудничество:** Успешната образователна и възпитателна политика се основава на диалогичност и разумен компромис;
- **Отговорност**: Отговорно сътрудничество и участие на учители и родители в обучението и образованието на учениците;
- **Гъвкавост:** Образователната и възпитателната дейност предоставят възможности

за свободен избор на учениците;

- **Единство в многообразието:** Обучението, подготовката и възпитанието на младите хора се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, гарантираща защита и развитие на отделните култури и традиции;
- **Новаторство:** Административното ръководство и педагогическият колектив демонстрират воля и възможности за възприемане на нови подходи с цел постигане на по-добри резултати;
- **Автономност:** Училището, като част от системата на образованието, ползва автономия да провежда собствена политика, отговаряща на държавните образователни изисквания, оценка на миналия опит и бъдещото въздействие;
- **Ефективност:** Динамично управление, реализация и обвързване на ресурсите с конкретни резултати;
- **Законосъобразност:** Всички цели, приоритети, мерки и конкретни действия съответстват на българските закони и нормативни актове.
- **Отчетност:** Всички участници в образователната и възпитателната дейности отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност на политиките;

2. ***ЦЕННОСТИ:***
   - Отговорност, дисциплина, организираност;
   - Справедливост, солидарност и сътрудничество;
   - Респект към институциите и държавността;
   - Себеуважение и зачитане достойнството на другия;
   - Свободомислие;
   - Толерантност, недопускане на агресия и насилие;
   - Креативност, инициативност и предприемачество;
   - Социална адаптивност и ангажираност;
   - Зачитане на националните традиции и обичаи;
   - Уважение към историческото минало;
   - Любов към природата, изкуството и спорта;
   - Творческа активност;
   - Удовлетворение от живота в училище;
   - Грижа за средата в училище и околната среда;
   - Развиване на чувство за гордост, реална себеоценка и самочувствие на учители и ученици;

- Искреност, честност, правдивост и доверие;
- Екипност.

V. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА УЧИЛИЩЕТО

1. Стратегическа цел *:*

Развитие на Средно училище „Христо Ботев“- Оряхово в условията на непрекъсната динамика и конкуренция, чрез създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за учениците и учителите и в партньорство с родителите и институциите, с което да се утвърди като предпочитано място за обучение и възпитание на подрастващите от града и общината и да се превърне от училище за всички в училище за всеки.

2. Специфични за училището цели:

- Организиране на урочната работа в съответствие с личностно – центрирания подход.
- Разширяване на мрежата от извънкласни форми;
- Развиване на съвременни и ефективни форми на ученическо самоуправление;
- Превенция и противодействие на асоциалните прояви на учениците;
- Подготовка на достойни и самостоятелни граждани, които имат съзнание за своята роля и отговорност;
- Изграждане на съдържателното ядро на гражданското образование;
- Повишаване ролята на класния ръководител за гражданското образование на учениците;
- Създаване на толерантна мултиетническа среда и формиране на знания, умения и компетентности за работа в такава;
- Подбор на кадровия персонал;
- Реализиране на план-прием, съобразен с демографските реалности на региона и потребностите на пазара на труда;
- Осъвременяване на системата за оценка и контрол на качеството на образователния процес;
- Подобряване на комуникативната среда: ръководство – учители, ръководство – ученици, учители – ученици, класни ръководители – ученици, ръководство и учители – родители;
- Разработване на адекватна и действаща вътрешна нормативна уредба;
- Изграждане на капацитет за разработване на проекти и участие в национални и европейски програми за развитие на образованието;
- Създаване на контакти и сътрудничество с неправителствени организации;
- Привличане на родителите в дейностите на училището;
- Поддържане и модернизиране на материалната база на училището;

VI. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ /в съответствие със ЗПУО/:

- Качество на образованието и мерки за неговото повишаване;
- Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците;

- Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
- Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
- Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- Предоставяне на равни възможности за обучение и възпитание;
- Приобщаване на учениците;
- Противодействие на тормоза и насилието;
- Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.